

POSUDEK *MAGISTERSKÉ* PRÁCE

Typ posudku: *oponentský*

Autor práce: Martin Úlovec

Název práce: Uplatnitelnost absolventů škol ve společnosti vědění

Konzultant: Doc. PhDr. Pavel Kuchař, CSc

Oponent: Doc. Milan Tuček, CSc

Navržené hodnocení: velmi dobře

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

V úvodním odstavci je cíl práce zformulován takto „poukázat na nezáměrné důsledky akcentace vzdělání v současné společnosti“.....“základní myšlenka spočívá v tom, že je vzdělání jako takové omezováno primárně na vzdělávání v rámci vzdělávacích institucí“. V závěru stránky je pak tato formulace: „diplomová práce se snaží nalézt určité východisko ...jedním z možných řešení je dle mého názoru chápání vzdělání ve smyslu celoživotního učení...“Takto zformulované cíle podle mne vedou k všezahrnující studii zabývající se opravdu širokým okruhem problémů spojených se sociální strukturou společnosti, konceptem vzdělanostní společnosti, trhem práce a vzdělávací politikou (viz obsah práce). Vlastní výzkum, který se týká uplatnitelnosti absolventů z pohledu zaměstnavatelů, pak působí jako nic neřešící přívěšek. Výzkum se netýká, ani se nemohl týkat, problematiky řešené v obecném rozboru problémů vzdělání v současné společnosti a výzkumných otázek zformulovaných v úvodu. Výzkum si klade výzkumné otázky na zcela jiné úrovni a řeší hypotézy týkající se kompetencí absolventů středních a vysokých škol v různých sektorech ekonomiky (str. 78). Přitom tato část práce odpovídá názvu práce a celý text by měl být s analyzovaným výzkumem provázán. Autor vlastně napsal dvě samostatné práce, jež nepochybně spolu souvisí (první studie široce rámuje analytickou studii), ale nevytvořil jeden logicky konzistentní text.

2. Opírá se autor o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty.

Rozsah literatury je více než dostačující. Tím, že práce má široký záběr, literatura zahrnuje jak klíčové texty z oblasti zkoumání sociální struktury, industriální společnosti, společnosti postindustriální až po diskusi společnosti vědění, tak texty zabývající se vývojem vzdělanostního systému u nás, proměnami vzdělanostní mobility, i texty zabývající se trhem práce. Určitým nedostatkem je, že seznam literatury není uspořádán podle abecedy.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Autor v analytické části používá data z rozsáhlého výzkumu zaměstnavatelů, na kterém se podílel. I když je kvalita dat nepochybná, uvítal bych, kdyby (třeba v příloze) byl uveden instrument šetření a bylo upřesněno, kdo na dotazníky odpovídal. Výsledky analýz jsou prezentovány velice názorným způsobem (grafy, obrázky struktury kompetencí), ale autor nedává dostatek informací, jak dospěl analytickým výsledkům: např. k obrázkům 1, 2 - nestačí, že v jedné větě v úvodu k analýzám zmíní faktorovou a clusterovou analýzu, nebo k procentům u „skupin kompetencí“ (např. graf.35). Určitou

nejasnost mám i kolem „statisticky významných rozdílů“, které jsou vyznačeny v některých grafech. Mám tomu rozumět tak, že rozdíl v uvedeném třídění byly celkově významné (test na tabulku), nebo že právě uvedený zakroužkované sloupce procent se statisticky významně odlišovaly (test na políčka tabulky) (např. graf 34)? Chápu, že jako zadavatel výzkumu bych chtěl především srozumitelnou a názornou prezentaci dat a jimi podloženou interpretaci výsledných zjištění (obojí je zde provedeno ve vyšším nadstandardu), ale jako oponentu diplomové práce mi chybí některé informace, které by mi umožnily prověřit analytické postupy.

4. *Jaká je kvalita argumentů, o něž autor opírá závěry, k nimž dospěl/a?*

Autor ve své argumentaci velice promyšleně propojuje zjištění (a data) z různých zdrojů. Mimo vlastního výzkumu využívá data z oficiálních statistik a také z řady monografií, které jsou k dané problematice relevantní. V tomto smyslu tvoří práce logicky provázaný celek.

5. *Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?*
Ano.

6. *Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?*

Ke gramatické stránce práce, stylu výkladu, stejně tak k odkazovému aparátu nemám žádné výhrady. Navíc je práce velice čtivá. Prezentace jak dat z vlastního výzkumu, tak dat převzatých dat je graficky velmi dobře provedena.

7. *Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).*

8. *Náměty na diskuzi při obhajobě práce.*

-Nejspíš o významu celoživotního vzdělávání nikdo nepochybuje. Přesto: jsou nějaké problematické skutečnosti spojené s tímto konceptem, nějaké „nezamýšlené důsledky“?
-Jak mám rozumět konceptu celoživotního vzdělávání v rámci „profilu absolventa“ toho kterého vzdělanostního stupně, či oboru.

9. *Celkové hodnocení práce:*

Autor jak v části, kterou jsem nazval „obecnou studií“, tak v části „výzkum uplatnitelnosti absolventů z pohledu zaměstnavatelů“ dokládá, že dané problematice rozumí jak v oblasti teoretické, tak praktické. Práce ovšem netvoří jeden celek. Z tohoto důvodu a také kvůli určitým nejasnostem v analytické části navrhuji hodnocení velmi dobře.

Datum: 6.1. 2015

Podpis: